

★ ዴሞክራሲያ ★

ዴሞክራሲያ ቅጽ 11 ቁ 3

ሐምሌ 1977 ዓ.ም.

አርዕአደሩ

ትላንትም ሆነ ዛሬ በኢትዮጵያ የሰፈነው አ-ሰብአዊ ሥርዓት ብዙሃኑን አርዕአደር በባርነት ደረጃ እየበዘበዘ እያሰቃየና አልፎም እየመተረና እየገደለ መሆኑ የማይካድ ነው። ሐሩርና ቁር ሳይል ላቡን እያንጠፈጠፈ በመማሰን የሀገሪቷ እኩኛ ማረጋገጫ አጥንት የሆነው አርዕአደር የረሀብ፣ የእርዛት፣ የእመቃና የሞት፣ የሰደትና የመከራ ዋናው ሰበብ መሆኑም በገሃድ የሚታይ ነው። የኢትዮጵያ አብዛኛው ሕዝብ አርዕአደርና በገጠር የሚኖርም በመሆኑ የአርዕአደሩ ሁኔታ በአጠቃላይ የሀገሪቷን ሁኔታ በዋና መልኩ የሚገልጥ ይሆናል።

በትድመ-የካቲት 66 ኢትዮጵያ፣ ጭቁኑ አርዕአደር ከፈውዳሊዝም ቀምበር ለመላቀቅ በየጊዜው መታገልና ማመጫ የሚታወቅ ነው። በከተማ የነበሩ አብዮታዊና ዴሞክራሲያዊ ኃይሎችም “መሬት ለአራሹ” የሚለውን ወቅታዊ መፈክር የትግል ጥያቄያቸው ዕምብርት አድርገው ባለማቋረጥ ታግለዋል። ፈውዳሊዝም ተደምስሶ ብዙሃኑ አርዕአደር ከጭቆናና ከብገበዛ ካልተላቀቀ ኢትዮጵያ ዕድገት ሆነ ሰላም ልታገኝ እንደማትችልም ታምሞበት በቆራጥ ትግል ይኸው ሲስተጋባ ቆይቷል።

የየካቲት 66 አብዮት በፈንዳበት ወቅት ይኸው መሠረታዊ ጥያቄ እንገብጋቢ ሆኖ ተገኝቷል። “መሬት ለአራሹ፣ መብት ለሠርቶአደሩ” የሚሉት መፈክሮች “ፈውዳሊዝም ይውደም” “ሕዝባዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ይቋቋም” ከሚሉት ጋር ተቆራኝተው ቀረቡ። የመሬት ጥያቄ ከመብትና ከሕዝባዊ ሥልጣን ጥያቄ ጋር፣ የመሬት ጥያቄ ከእኩልነት/ከሃይማኖት፣ የብሔር ወዘተ/ እና ከዴሞክራሲ ጋር ተያይዞ የአብዮቱ እንገብጋቢ ጥያቄ መሆኑ ተከሰተ። እንደሚታወቀውም ሰፊው ሕዝብ በትግሉ የአድሃሪውን ገዢ መደብ የፖለቲካ ሥልጣን ሊደመስሰና የዚህ ሥልጣን ቁንጮ የሆነውን ፈላጭ ነጋሲ ሊያወርድ ቻለ። ሆኖም ሕዝብ ለመጨቆኛነት በገዢው ክፍል የተደራጀውና የታጠቀው ክፍል ራሱን ደርግ ብሎ ሰይሞ ሥልጣን በሕዝብ እጅ እንዳይገባና ብዝበዛና ጭቆናም ሥር-ነቀል በሆነ መልክ እንዳይጠፋ ደንቃራ በመሆኑ የሕዝባዊ ትግሉና የአብዮቱ ድል የተሟላ ሳይሆን ቀረ።

የምርጫ መኮንኖች ወይም ደርግ መንግሥት ሂደታዊ ዕድገት በደም የተጨማለቀ፣ ሕዝብን በማፈንና በመርገጥ ላይ የተመሠረተ ዴሞክራሲን ከጭቆናች፣ ሰላምን ከሀገሪቷ የነጠለ እንደነበርም በዝርዝር የሚታወቅ ነው። ደርግ ይባል ከነበረው የመቶ ሃያ ሰው ውጥንቅጥ የአንድ ግለሰብ አምባገነንነት ወደሰፈነበት የዘንድሮዎቹ አሠጋፍ ፋሽስታዊ መንግሥት የተለወጠው ቡድን ግራም ቀኝም ረፍርፎ ከኢትዮጵያ ትቅደም እስከ ሶሻሊዝም በየዓይነቱ ዘባርቆ፣ እዋጅ በእዋጅ ላይ ቆልሎና ከምሮ፣ ለመስኩብ ሎሊነት አድሮ ግን ሁሉም ጥቅሚና ሥልጣኔ ይቅደም ብሎ እንደሆነ ታይቷል። የአርዕአደሩንም መሠረታዊ ጥያቄ ፋሽስታዊው መንግሥት የሰጠው ምላሽ ይህንኑ የገዢውን መደብ በዝባኝና ጨቋኝ ገጽታ የሚያንጸባርቅ ከመሆን አላለፈም።

የመሬት ይዞታን በመጠኑ ማሻሻል ይል የነበረው መንግሥት ወደመሬት ማገር እርምጃ የተንደረደረው ወደና ፈልጎ ሳይሆን የሕዝቡ ትግል ገፋፍቶትና አስገድዶት መሆኑ ግልጽ ነው። በዚህ እርምጃ አማካይነት የሕዝቡን ትግል፣ “ጩኸት ቀምቼ” አቀዝቅዢና ቃኝቹ በሥልጣን እደላደላለሁ ብሎ አስቦ ነበር። በርግጥ ታሪክ ያኔም ቢሆን፣ በአድርባይ ምሁሮች ስትጻፍ ሆነ አሁንም በፋሽስቶች ቅጥረኞች ስትነገር፣ የነገሩ ይዘት ተቀይሮ “አብዮታዊው ሊቀመንበር ከነጻይቻቸው ለድሀው አርሶአደር በማሰብና ፊውዳሊዝምን ለማጥፋት በመቁረጥ የመሬት ማገርን አዋጅ አወጡ” በሚል መልክ ቢቀርብም ሀቁ ሌላ እንደነበረ የሚሰት ኢትዮጵያዊ ቢያንስ በአሁኑ ወቅት ይኖራል ብሎ መገመት ያዳግታል። አዋጁ ራሱን ተግባራዊ ከማድረግ አንጻር እንኳን አርሶአደሩ ፖለቲካዊ መብትን አግኝቶ በነፃ ተደራጅቶና ታጥቆ እንዳይታገል ፋሽስቱ መንግሥት በመመሪያም በኃይል እርምጃም እንዳገደና አያሌ አርሶአደሮችን፣ ዘማች ተማሪና አስተማሪዎችን እንዲሁም አብዮታውያንን እንደገደለና እንዳሰረ ይታወቃል። የመሬት አዋጅ መሠረታዊ መጠየቂያ የሥልጣን ቀማኞች መኮንኖች ‘ሕዝባዊ ስሜት’ ሳይሆን እንደም የሰፊው ሕዝብ የወቅቱ የተፋፋመ ትግል ሲሆን ሌላም ምርጥ መኮንኖቹ በሥልጣን ለመደላደል ከነበራቸው ዓቢይ ፍላጎት ጋር ተያይዞ መታየት ያለበት ነው።

ብዙሃኑ አርሶአደር በፊውዳሊዝም በመገዘብ ያ ሥርዓት እንዲወድም ጡይቋል፣ ታግሏል። መሬቱን በጥቂት ሳይሠሩ በይዎች በመቀማቱ መሬት ለአራሹ ብሎ ጮኧል። በገዛ ሀገሩ ገባርና ሁለተኛ ደረጃ ዜጋ፣ መብት-አልባ መሆን መሮት እኩልነትና ደሞክራሲን ጡይቋል። ሃቀኛ ሕዝባዊ መንግሥት ይህንኑ ብሰት በመገንዘብ የአርሶአደሩን የፖለቲካና የኢኮኖሚ ጥያቄዎች ማሟላት የሚጠበቅበት ይሆናል። ይህንንም የሚያደርገው ከመሠረታዊ ሕዝባዊ ዓላማው ከመነሳትና የአርሶአደሩ ጥያቄ በተገቢው ካልተመለሰ ኢትዮጵያ ልታድግ ሆነ ልትበለጽግ ፍጹም እንደማይቻላት ግልጽ በመሆኑ ነው።

እንደኢትዮጵያ ባሉ ጻላቀር ሀገሮች የኢንዱስትሪ የምርት ውጤት በጣም አነስተኛ ሆኖ ይገኛል። ስለዚህም የመሬቱ ለምኑት ለእርሻ አመች በሆነበት የእርሻ ምርት ለሕዝብ የኑሮ መሠረት ከመሆን አልፎ ለሀገራዊ የኢኮኖሚ ዕድገት የደም ሥር እስከመሆን ይደርሳል። በገጠርና በከተማ ለሚኖረው ሕዝብ ቀለብ የሚሆነው የእርሻ ምርት ነው። የኢንዱስትሪ እንቅስቃሴ ለሀገሪቱ የኢኮኖሚ ልማት በጣም አስፈላጊ እንደመሆኑ መጠን በተለይም ሀገሪቷ ወደውጭ ልካ የውጭ ምንዛሪ ገንዘብ ልታገኝ የምትችልባቸው ቤንዚን ወይም የማዕድን ዓይነቶች/ሀብቶች ባልተገኙበት ሁኔታ ለኢንዱስትሪ ማስፋፊያ ጥሬ ገንዘብ ሊገኝ የሚችለው ከሕዝቡ ቀለብ ተርፎ ሊሸጥ የሚችለውን የእርሻ ምርት ውጤት በማሳደግ ነው። ከውጭ የሚመጣውን የፍጆታና በመረታ ሥራ ላይ የሚውሉ (የካርታል) ዕቃዎች ወጪ ሊሸፍን የሚችለው ሀገሪቷ ወደውጭ በምትልካቸው የውጭ ንግድ ዕቃዎች መሆኑ ግልጽ ነው። ለውጭ ንግድ የሚሆኑ ዕቃዎች በሌላብት ወይ አነስተኛ በሆኑበት ሁኔታ የእርሻ የምርት ውጤት ከውጭ ንግድ ላይ የሚጫወተው ሚና በቀላሉ የሚገመት አይሆንም። ስለዚህም ለሕዝብ ደህንነትና ብልጽግና የቆመ መንግሥት ትክክለኛ ፖሊሲ እያወጣና የአርሶአደሩን መሠረታዊ ፍላጎቶች የሚያሟሉ እርምጃዎች እየወሰደ የእርሻ ምርት ውጤትን ለማሳደግ ከፍተኛ ጥረት ማድረግ ይኖርበታል።

ሃቀኛ ሕዝባዊ መንግሥት የትም ፍጩው ዱቄቱን አምጧው በሚል መመሪያ ሊሠራ አይችልም። አርሶአደሩን በዝብዛትና መዝብሮ፣ አድምቶና ጨፍጭፎ ሊገኝ የሚችል (ይቻላል እንኳን ቢባል) የኢኮኖሚ “ዕድገት” የሚያራምደው ሊሆን ቀርቶ የሚያስበው አይሆንም። ብዙሃኑን በመገዘብ ላይ የሚመሠረት ዕድገት ጭቆናና ምዝብራ ከመሆን አያልፍምና ነው። በመሆኑም የአርሶአደሩ ጥያቄ ይመለስ ሲባል እንደም የሕዝቡ ብዙሃን ከፍል የሆነው አርሶአደር ከቀረውም ሠርቶአደሩ ጋር የሥልጣንና የመብት ባለቤት ይሁን ማለት ሲሆን በኢኮኖሚ ገጽታው ደግሞ የምርቱ ባለቤትና ተጠቃሚ ይሁን ከሚል ነው።

ለአርሶአደሩ መሬትና ነጥነት፣ መሬትና ሥልጣን ሳይነጣጠሱ ሊኖሩት ይገባል የሚባለው ለዚህ ነው።

ወደመሬት ማገር እርምጃም ዘወር በምንልበት ጊዜ የዚህ እርምጃ ይዘት ከፖለቲካዊና ኅብረተሰባዊ የዕድገት ገጽታዎች ተነጥሎ የሚታይ አለመሆኑን እንረዳለን። በኋላቀር ሀገር የተሰበጠሩ ትናንሽ እርሻዎች በዋናነት መሰፈናቸው ከምርት ዕድገትና ከአርሶአደሩም የኑሮ መሻሻል አንጻር አሉታዊ መሆኑ ግልጽ ቢሆንም በአንጻሩ የማገር እርምጃ ሕዝባዊ ባልሆነ መንግሥት እስከተወሰደ ድረስም አርሶአደሩ የዚህ መንግሥት ገባርና ጭሰኛ ከመሆን በስተቀር ሌላ ዕጣ እንደማይኖረው የሚካድ አይሆንም። ማገር መቸና እንዴት የሚለውም ራሱ የሚመልሰው እንዲሁ በደፊናና በብቸኝነት በሚወሰድ የኢኮኖሚው ወይም የምርት መመዘኛ ሳይሆን ከፖለቲካ፣ ዓላማ፣ ከሀገሪቷ ተጨባጭ የዕድገት ደረጃ፣ ከአርሶአደሩ ፍላጎትና ሁኔታ ጋር ተያይዞ ነው። ምንም እዎንታዊ ይዘት አልነበረውም ባንልም ያለፉትን ዓመታት ፍሬ ስናይ የአርሶአደሩ ሁኔታና የኑሮ ደረጃ እየከፋና እየወደቀ፣ የሀገሪቷ የምርት ውጤት እየተሸቀለቀለ፣ የገጠሩ ሕዝብ በረሀብ እየተጠሰሰ በአጠቃላይም ኢትዮጵያ ከድህነት ማጥ የተዘፍቃ ሕዝቦቿ ሥቃዩ-ሥቃያት በመቀበል ላይ እንደሚገኙ እንረዳለን።

ዓይን አውጥቶ በመዋሸት ተወዳዳሪ የማይገኝላቱ ፋሽስታዊ መንግሥት በአደናጋሪ ዲሲቲር ጋጋታ እንኳን ሊደብቀው ያልቻለው ሃቅ ይህ ነው። የየካቲት አብዮት የፊውዳሊዝምን ፖለቲካዊ ሥልጣን ያጠፋ ሲሆን ተፋፍሞ ሀገሪቷን ያጥለቀቀው ሕዝባዊ ትግል ለመግዛት ያኩበኩቡ ከነበሩት አርበትብዮ ያሰተፋው የመሬት አዋጅ የዚህን ሥርዓት ኢኮኖሚያዊ መሠረት ገርሶሰታል። ይህ በዋና መልኩ የሕዝብ ትግል ውጤት የሆነው እርምጃ አብዮታዊ ፈሩን ይዞ በመቀጠል አርሶአደሩን ከብዝበዛ ነፃ ሊያደርገው ወይ ከመብት-አልባነቱ ሊያላቅቀው አልቻለም። የኢትዮጵያ አርሶአደር በምን አጠቃላይ ሁኔታ ላይ ይገኛል?

የፖለቲካውን መሰከ ስንመለከት በሀገሪቷ በጠቅላላ የሰፊነው ፋሽስታዊ ጽልመት አርሶአደሩ ላይ እንደተጫነ ነው። አርሶአደሮች በነፃ የመደራጀት ሆነ በፖለቲካ የመሳተፍ መብት ተገፍፈው የዴሞክራሲ መብት ተከልክለው፣ ተገዙ፣ ታዘዙ፣ ተነጹ፣ ተጋፈጡ፣ ተቀለው በኃይል ከተያዙት ከተጨመደዱ ዓሥራ አንድ ዓመት ሊሆነው ነው። ማኅበር በሚል ፋሽስቱ መንግሥት በቻለበት ሁሉ በአዋጁ የተቋቋመው መዋቅር አርሶአደሩን የሚወክል፣ በአርሶአደሩ ነፃ ፍላጎት የተቋቋመ፣ ለአርሶአደሩ የሚያገለግልና የሚጠቅም፣ የአመራር እካላቱም ለማኅበሩ አባላት ታዛዥና ተጠሪ የሆኑበት ሳይሆን የመንግሥት ቢሮክራሲያዊ እካል፣ በአርሶአደሩ መገል የተተከለ የቀጥጥር ተቋም፣ የፀጥታና የዕድገት መዋቅር ነው። አርሶአደሩ በሀገር አቀፍ ዓቢይ ጉዳዮች ላይ በነፃ መድረክ ድምጹን ሊያሰማ መብት ሊያገኝ ይቅርና በመንደርና በወረዳ ደረጃ እንኳን በጥቃቅን ጉዳዮች በነፃ ለመወሰን መብት የለውም። ከላይ የታዘዘውን መቀበል፣ ውይይት ተብሎ ሲጠራ የካድሬውን ልፈፋ አዳምጦ መመለስ፣ አዋጣ ሲሉት ማዋጣት፣ ዝመት ሲሉት መዝመት፣ እነእገሌን ምረጥ - ይህ ነው በፋሽስቱ መንግሥት የአርሶአደር የፖለቲካ "መብት" የሚባለው። በአጭሩ አብዛኛው አርሶአደር ከፖለቲካ መድረክ ተገልጎ ራሱን ለማስተዳደር ሥልጣን ሆነ መብት አጥቶ፣ ለሀገሩ ጉዳይ የባዕድ ተመልካች ሆኖ እንዳለ ነው። በሥልጣን ያለው መንግሥትም አርሶአደሩን የማይወክል፣ በአርሶአደሩ ሆነ በጭቆናች በአጠቃላይ ሊመረጥ ይቅርና ቅንጣት ያህል ያልተደገፈ፣ የአርሶአደሩን ጥቅም የማይጠብቅ በመሆኑም አርሶአደሩ ተቃውሞውን ሊያሰማ የሚችልበት ዋነኛ መንገድ አሁንም እንደወትሮው በኃይል መጠቀም ላይ በመሰማራት ነው። ይህም አጠቃላይ ሁኔታ በመላ ኢትዮጵያ ተከስቶ የሚታይ ነው። ለዚህም ነው መሠረታዊ ከሆነው ከፖለቲካ፣ ከሥልጣንና ከዴሞክራሲ መብት አንጻር አርሶአደሩ ዛሬም እንደቀድሞው ከጭቆና ቀምበር ሥር ኅብጦ ይገኛል የሚባለው።

ፋሽስቱ መንግሥትና ቅጥረኞች ሲለፍፉ እንደምንሰማው ከሆነ የመሬት ማገር አዋጅ ወጥቶ የፊውዳሊዝም ኢኮኖሚያዊ መሠረት በመሰባሰብ አርሶአደሩ የምርቱ ባለቤት ሆኖ ነፃ ወጥቷል። በተጨማሪም የምናየው ሃቅ ግን የፋሽስቶችን የመመገቢያ ዲስኩር ተጸርሮ ይገኛል። በርግጥ አርሶአደሩ እንደበሬቱ ላቡን እንጠፍጥፎ ለፍቶ የሚያገኘውን ምርት በከተሞች ለሚንደላቀቁ ፊውዳሎች ማስረከብ ቀርቷል። ግን በነሱ ፋንታ በሰግብግብነቱ ከነሱ ያልተናነሱ፤ ነጋ ጠባ አምጦ ማለት መፈክሩ የሆነ፤ ርሕራሄና ይሉኝታ የሌለው አፍንጫ ሰንገ የሚዘርፍና የሚበዘብዝ ፋሽስታዊ መንግሥት ተተክቷል። አብዛኛው አርሶአደር ጉልበቱ እየተበዘበዘ ምርቱን እንደሚቀማም የሚያጠያይቅ ጉዳይ ሆኗል።

- አርሶአደሩ ሀብታም ይሁን ድሀ በዓመት 24 ብር ግብር ለመንግሥት ይከፍላል።
- ከዚህ ሌላ የፋሽስቶች ሰብብ-አፍላቂ እንጎል ለሚቀረቅሩት ምክንያቶች (የእናት ሀገር ጥሪ፣ መልሶ ማቋቋም፣ መንገድ መጥረጊያ፣ ወዘተ) አርሶአደሩ ተጨማሪ መዋጮ እንዲከፍል ይገደዳል። በቅርቡ ረሀቡን ለመቋቋም በሚል የመጨረሻው ድሀ አርሶአደር አርባ ብር እንዲከፍል ከመታዘዙ ሌላ በየካቲት 77 በተላለፈ መንግሥታዊ መመሪያ መሠረት ጤፍ፣ ማሽላና ዳጉላም እንዲገብር እየተደረገ ነው።

በተጨማሪ “ኮታ” የሚባለው ጉድ አለ እንዳንድ አርሶአደሮች ፋሽስቱን መንግሥት “የኮታ” መንግሥት ብለው እንዲጠሩት የተገደዱበት ይህ ሁኔታ የአርሶአደሩን ብሶት የሚያንፀባርቅ ነው። ከየእህሉ ዓይነት የተወሰነ ስፍር እያወጣ የመክፈሉን ግዴታ በጫንበት አዋጅ መሠረት እያንዳንዱ አርሶአደሩ (በተለይም ለም በተባሉት ክፍለሀገሮች) በመንግሥት የተወሰነውን የእህል መጠን ከላሰረከበ መግቢያና መውጫ አያገኝም። አርሶአደሩ የተባለውን እህል አመራተ አላመራተ የታዘዘውን ያክል ገቢ ማድረግ ስላለበት የራሱን ምርት ሽጦ “ኮታ” ለማሟላት እህል ግዢ መረገጠው ተጨማሪ መከራ አሳይቷል። በአጭሩ ዘረፋውና ብዝበዛው ለከት-የለሽ ማብቂያ-የላሽ ሆኗል። የአርሶአደሩም የምርት ተጠቃሚ የመሆን ፍላጎት መና ቀርቷል። የገበያም እንቅስቃሴ እንደም የጫጫ ሲሆን በሌላ በኩልም በመንግሥት የዘፈቀደ ተምን እወጣጥ የተነሳ ለአርሶአደሩ ጥቅም የማይሰጥ ሆኗል። አርሶአደሩም ከከተማ የሚፈልጋቸውን ቁሳቁሶች በሚገባ ሊያገኝ ካለመቻሉም ሌላ የሚገኙትም ውድ በመሆናቸው ከዚህ በተመጣጠነ ደረጃ የራሱን ምርት ዋጋ ሊጨምር ባለመቻሉ ሊገዛቸው አይችልም። የተሻለ ዘር፣ ማዳበሪያ፣ ወዘተ የማገኘት ዕድሉም የመነጨ ነው። የዚህ ሁሉ ውጤት አጠቃላይ የምርትን መውደቅ አስከትሏል። ፋሽስቶች ሥልጣን ከያዙ እስከ 1973 ድረስ የእርሻው ምርት ውጤት በአማካይ በ1.7 ከመቶ ያደገ ሲሆን እንኳንስ ለረሀብና ድርቅ አደጋ መከላከያ ተቀማጭ እህል ሊገኝ ቀርቶ በዓመት በ2.5 ከመቶ ለሚያደገው የኢትዮጵያ ሕዝብ የተለብ ፍጆታ እንኳ በቂ ለመሆን አልቻለም። በረሀብ እያለቁ ያሉት ኢትዮጵያውያን ለዚህ ተውሶ ዓይነታ ምስክር ናቸው።

አርሶአደሩ የምርቱ ባለቤት ሊሆን ይቅርና የሚያመርተውን እህል ዓይነት እንኳን ሊወሰን ከማይችልበት ደረጃ ላይ ደርሷል። የጎብረት እርሻ ብሎ በሚጠራው ተቋም አማካኝነት ፋሽስቱ መንግሥት የሚያካሂደው ብዝበዛ ይህንኑ ያመለክታል። አርሶአደሮች የፋሽስቱን መንግሥት የጎብረት እርሻ አጥብቀው የሚቃወሙት የጎብረት ሥራን ጠልተው ሳይሆን አለው ደታቸው የተጫነባቸው በመሆኑና በዚህም አማካይነት ዓይን ባወጣ መንገድ ስለሚበዘበዙ ነው። ፋሽስቱ መንግሥት አርሶአደሮችን በልዩ ልዩ መንገድ እያሰገደደ በጎብረት እርሻዎች መሰብሰብን የቀጠለ ሲሆን በመጨረሻም አሥር ዓመታት ይህ ድርጊት ይበልጥ እንደሚሰፋፋ በመንግሥታዊ ዕቅድ የሰፈረ መሆኑ ተገልጧል። በጎብረት እርሻ የተሰበሰቡት አርሶአደሮች በትርፍ ሰዓት ሁሉ ከመበዝበዛቸው ሌላ የሚያመርቱትን እህል ዓይነት ከበላይ ተወስኖ ምርታቸውም በቀጥታ ለመንግሥት ገቢ ከሆነ በኋላ በቤተሰባቸው ቁጥር ተተምኖ እህል (አብዛኛውን ጊዜ ማሽላ) ይታደላቸዋል። የጎብረት እርሻ ምርት ተጠቃሚ አርሶአደሩ ሳይሆን መንግሥት ሆኗል። አርሶአደሩ ወደተባባሰ የድህነት ደረጃ ተወርውሯል። በግል እርሻ ፀንተው የሚገኙትም ከለም መሬታቸው በኃይል እየተፈናቀሉ መሬታቸው ለመንግሥት እርሻ እንዲውል በመደረግ ላይ ነው።

አርሶአደሩ የፖለቲካ ሥልጣን ሆነ መብት አጥቶ የኢኮኖሚም ጥቅሙም ሳይጠበቅለትና ሳይሻሻልለት ፍጹም ሳይሟሉለት በጭቆና ከመማቀቅ ሌላ ሰላም ተነፍጎት ለማያበሩ ጦርነቶች በጥይት አብራጅነት እንዲሰለፍ እየተገደደ በማለት ሳይ ነው። ወጣቱ ለሚሊሺያነት ለወታደራዊ አገልግሎት ወዘተ በተለፈፉት አዋጆች መሠረት ከቤቱና ከገበያ ቦታ ይታፈሳል። የአካባቢ ጦር ዘማች ጦር በሚልም ጉልማሳ ሆነ ሽማግሌው በአዝማቾችና በገበሬ ማንበራት በግድ እየተሰበሰበ ጦር ሚዳ ይላካል። ያልቃል። ከቤተሰቡና ከእርሻው ይፈናቀላል። የዘር መዝሪያ ወቅት ያልበታል። ሲቆስል የሚንከባከብለት ባለመኖሩ ለቤተሰቡ ተጨማሪ ዕዳ ይሆናል። ከጥተም በወደቀበት የአጥራ ተለብ ሆኖ ይቀራል። ይህ ሁኔታ ገጠሩን በሞላ እያስጨነቀ ያለና አርሶአደሩንም በፍርሃትና በሥጋት እየጣለ ያለ መሆኑ ግልጽ ነው። የተረጋጋ ሁኔታ በማጣቱ፣ የምርቱ ተጠቃሚ የመሆን ዕድሉ የመነሻ መሆኑን በማወቁ፣ ወዘተ የተነሣ የአርሶአደሩ የማምረት ፍላጎት እየቀዘቀዘ ሄዷል። አቡክቶም ጋግሮም ለፋሽስቱ በላተኛ ማቅረብ ስለሆነበት።

በአጭሩ ገጠሩ ነፃ ወጠቷል። አረንጓዴው የምርት ዘመቻ ተሳክቷል ወዘተ የሚለው የፋሽስቶች ልፈፋ በገገድ ከሚታየው ሁኔታ ጋር ሲነጻጸር ዲሰኩሩ ስለኢትዮጵያ ሳይሆን ስለሌላ ሀገር እያወሣ ነው ወይ? የሚያሰኝ ሆኗል። የምርት ከምር ሳይሆን በረሀብና በጦርነት ያለቁ አርሶአደሮች ሬሣ ተትረፍርፏል። ጥጋብ ማይሆን ረሀብ፣ እርሻ፣ የመንፈስ እርካታና ሰላም ሳይሆን ሽብር፣ ጭንቀት፣ ሥጋትና ጦርነት ሰፍኗል። ሀገር ጥሎ ተሰዳጅ አርሶአደር ቁጥሩ እየጨመረ ሄዷል። የመንግሥቱ ፖሊሲ አጠቃላይ ከሰረት በማያወላዳ መንገድ ተረጋግጧል። መሬት ታገረ ንብረት እርሻ ተቋቋመ፣ ወልባውም ተበራከተ፣ የሶሻሊዝም በር ተከፈተ የሚባለው ሁሉ የአዲስ አበባ ቤተመንግሥት መሠረተ-ቤት ቅብጥራና መመገድ ተከፈተ። ዕምቡጡ ፍሬ ቀርቶ ትርፍራፊውም ለአርሶአደሩ አልደርስ ብሏል። የእርሻ መስክ ሁኔታም እንዲህ በመሆኑ አጠቃላይ የሀገሪቷ ኢኮኖሚ ከአዘቅት ወደአዘቅት ወርዷል። ዕምቡጡ ፍሬ ቀርቶ ትርፍራፊውም ለአርሶአደሩ አልደርስ ብሏል። የእርሻ መስክ ሁኔታም እንዲህ በመሆኑ አጠቃላይ የሀገሪቷ ኢኮኖሚ ከአዘቅት ወደአዘቅት ወርዷል። ኢንዱስትሪን ማብዛት ማጠናከር የሚባለው ዕቅድም የሕልም እንጂራ ሆኗል። ኢትዮጵያ የዓለም ተመዕዋች ሆናም ትገኛለች።

በአጠቃላይ መልኩ የዳሰሰው የአርሶአደሩ ሁኔታ የሀገሪቷን ገጽታ ያሳያል። በርግጥ ፋሽስቱ መንግሥት አርሶአደሩን በኃይል ተጭኖ በመበዝበዝ የከባድ ኢንዱስትሪን መስፋፋት አረጋግጧል ብሎ ተነስቷል። ይህም የአሥር ዓመት ዕቅዱ ላይ የሰፈረው ዓላማው አርሶአደሩን ይበልጥ መበዝበዝና መጨፍጨፍ እንደተቀዳሚና አይቀራ ጉዳይ አድርጎ የሚያመጣ መሆኑ ለማንም አይሰወርም። ኢትዮጵያ በመጨዎቹ ዓመታት የጦርነት፣ የዕልቂት፣ የሰቃይና የችግር መድረክ እንደሆነች እንደምትቀጥልም የሚጠቁም ነው።

የኢትዮጵያ አብዛኛው ሕዝብ የገጠር ነዋሪና አርሶአደር በመሆኑ የብዙሃኑን ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ፍላጎት ማሟላት ለሀገር ዕድገት መሠረታዊና ተቀዳሚ ነው። ማንኛውም እርምጃ ይህንኑ የአርሶአደሩን ፍላጎት መሠረት ያደረገ መሆን አለበት። ማንቅሮውም እርምጃ የአርሶአደሩን ፈቃደኛነት ድጋፍ ያደረገ በኃይል ሳይሆን በማግባባት፣ በዕመቃ ሳይሆን በትምህርትና በማሳመን ላይ የተመሠረተ መሆን ይገበዋል። አርሶአደሩ ምን ይፈልጋል? መሬት፣ መብት፣ ሰላም ይፈልጋል። ይህን ፍላጎቱን ማሟላት ሲገባ አሌ ብሎ የሚበጅህን እኔ አውቅልሃለሁ ተቀበል፣ ታዘዝ፣ ልበዝብዝህ፣ ሥራ፣ ምርትህን አስረክበኝ፣ ወዘተ ማለት አልፎም በዚህ መሠረት "የእኩልነት ብዝበዛ-አልባ ሥርዓት" አሰፍናለሁ ብሎ መዘላለድና የኢኮኖሚ ዕድገት ለማግኘት ማሰብ ቅዠት ከመሆን አያልፍም። የፋሽስቱ መንግሥት ድርጊቶች በአጠቃላይ እንዲያውም አርሶአደሩ ማገር ሲሉት እንዲሰቀጥጠው፣ ንብረት እርሻ ሲሉት እንዲጨንቀው ከማድረግ ሌላ ውጤት አላመጡም።

ከፋሽስቱ መንግሥት ትክክለኛ ፖሊሲ መጠበቅ ላም ባልዋለበት ኩባት ለቀማ ይሆናል። ከሥራ-መሠረቱ፣ ሕዝብና ኢ-ዲሞክራሲያዊ መንግሥት ነውና የሕዝቡን

ፍላጎቶች ሊያሟላ የሚችል አይደለም። የሰፊው ሕዝብ ዋና ጥያቄ የፋሽስቲ መንግሥት አገዛዝ እንዲያከትም ማድረግ በመሆኑ፣ በሥልጣን ተንደላቀው የሚጨፍሩት አረመኔዎች በፈቃደኝነት የሰቅለት ገመዳቸውን በአንገታቸው የሚያጠልቁ አይሆኑም። ስለዚህም የብዙሃኑ አርሶአደር ጥያቄ መፍትሔ እንዲያገኝ፣ አርሶአደሩ ከብዝሃነና ከጭቆና የሚላቀቅበት ሁኔታ እንዲፈጠር፣ የሥልጣንና የመብት፣ የጉልበቱና የምርቱ ባለቤት እንዲሆን፣ ሰላም እንዲያገኝ፣ ከቤተሰቡና ከሀገሩ እንዲይነጠል፣ በአጠቃላይም የኢትዮጵያ ጭቁን ሠርቶአደሮች ጥቅምና መብት እንዲጠበቅ ሃቀኛ ሕዝባዊና ዲሞክራሲያዊ መንግሥት መመሥረት አለበት። የዚህም ዓይነት መንግሥት መሠረቱ ለጣል የሚችለው በፋሽስቲ መንግሥት የመቃብር ድንጋይ ላይ በመሆኑ ለመብትና ለሃገሪቱ ለሁንም ሕዝባዊ ትግልን በኅብረት ከማፋፋም ሊላ አማራጭ የለም።

ሃቀኛ ሕዝባዊና ዲሞክራሲያዊት ኢትዮጵያ በተራዘመው ሕዝባዊ ትግል ትመሠረታለች!

እናቸንፋለን!!!

የዲሞክራሲ

